

Sygnatura akt I C 1066/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 31-08-2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Krzyżak

Protokolant: st.sekr.sąd. Dorota Wróbel

po rozpoznaniu w dniu 30-08-2018 r. w Koninie

sprawy z powództwa (...) **Bank (...) SA w W.**

przeciwko **K. S. i A. S.**

o zapłatę

1. Oddała powództwo.
2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanych 10.817 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.
3. Nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 221,40 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Małgorzata Krzyżak

Sygn. akt I C 1066/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank S.A. w W. wystąpił przeciwko A. S. i K. S. o zapłatę kwoty 572.983,73 zł w tym kwoty: 455.314,36 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20.12.2014 r. do dnia zapłaty, 117.756,70 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że (...) S.A. z siedzibą w W. w drodze sukcesji uniwersalnej, na mocy art.42e ust. 2 ustawy z dnia 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U.02.72.665 j.t.) wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A O.. w Polsce. Następnie z dniem 31.12.2012 r. na skutek połączenia spółek kapitałowych (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wstąpił w ogół praw i obowiązków (...) S.A. z siedzibą w W..

Powodowi przysługuje wymagalna wierzytelność pieniężna w stosunku do pozwanych, która powstała na tle realizacji Umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 19.05.2009 r. Istnienie wierzytelności, jej wysokość, struktura zadłużenia wynikają bezpośrednio z wyciągu z ksiąg bankowych o nr (...) z dnia 19.12.2014 r. Wyżej wymieniona wierzytelność została zabezpieczona na rzecz powoda poprzez ustanowienie hipoteki umownej kaucyjnej do kwoty 857.854 zł na nieruchomości pozwanych położonej w W., nr działki (...), dla której Sąd Rejonowy w S., IV Wydz. Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...).

Powód dochodzi roszczenia na podstawie wyciągu z ksiąg bankowych, podpisanego przez osobę upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku, opatrzonego pieczęcią banku. Pomimo

upływu terminu płatności określonego w treści wezwania do zapłaty, pozwani nie uregulowali zobowiązania kredytowego.

W odpowiedzi na pozew pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podnieśli, że dokumenty przedłożone przez powoda nie uzasadniają twierdzenia o przeniesieniu praw do przedmiotowej zindywidualizowanej i skonkretyzowanej wierzytelności objętej pozwem. Zakwestionowali legitymację czynną powoda do wytoczenia niniejszego powództwa, ponieważ otrzymywane przez pozwanych w przeszłości wezwania do zapłaty długu pochodziły od innych firm windykacyjnych, które powoływały się na sprzedaż wierzytelności z umowy kredytowej z 2009 r., która to okoliczność została całkowicie pominięta przez powoda w pozwie, podobnie jak fakt bezskutecznej egzekucji komorniczej prowadzonej przeciwko pozwanym w sprawie o sygn. akt KM (...) na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 26.07.2013 r. Zarzucili, że powód nie przedstawił żadnego zestawienia lub protokołu zdawczego, z którego miałyby wynikać, że wierzytelność związana z umową kredytu nr (...) była wówczas wymagalna (w 2011 r.) lub że w ogóle istniała. Zarzucili powodowi, że jako podstawę roszczeń wskazał wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 19.12.2014 r., z którego wynika, iż odnosi się do innego – niż wymieniony w pozwie kredytu nr (...), tym samym powód nie posiada wyciągu z ksiąg bankowych odnoszącego się do treści pozwu dołączonej umowy z dnia 6.05.2009 r. o kredyt hipoteczny. Podnieśli brak związku z treścią pozwu zapisów księgi wieczystej pozwanych ((...)) wskazując, że wyrażone w niej zobowiązanie odnosi się do zdarzeń z 2008 r. tj. przywołanego w treści działu IV Porozumienia z 3.06.2011 r. oraz kredytu firmowego z 19.03.2008 r., a zatem innych zobowiązań niż objętych przedmiotową umową (...), egzekwowanych bezskutecznie w toku egzekucji komorniczej Km (...) na podstawie wydanego w 2013 r. Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 26.07.2013 r. i opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 12.09.2013 r. Podnieśli zarzut przedawnienia i braku dowodu wypowiedzenia umowy. Jako niezrozumiały wskazali zapis w pozwie odnoszący się do sposobu przeliczenia wartości pozwu z waluty szwajcarskiej wobec przedłożenia umowy odnoszącej się do waluty euro (k.113-120).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Pozwani A. i K. małż. S. zawarli w dniu 6.05.2009 r. z (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. umowę o kredyt hipoteczny nr (...) na kwotę 428.927 zł, indeksowany do waluty obcej EUR. Kredyt miał być przeznaczony na budowę domu systemem gospodarczym. Okres kredytowania wynosił 360 miesięcy. Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, która na dzień sporządzenia umowy wynosiła 5,644% w stosunku rocznym, z zastrzeżeniem postanowień Regulaminu w zakresie ustalania wysokości oprocentowania. Zmienna stopa procentowa ustalana była, jako suma stopy referencyjnej (...) 3M (EUR) oraz stałej marży Banku w wysokości 4,30 punktów procentowych. Jako zabezpieczenie spłaty kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami wynikającymi z umowy Bank ustanowił m.in. hipotekę kaucyjną do kwoty 857.854 zł na nieruchomości pozwanych o nr działki (...) KW nr (...), położonej w miejscowości W.. Od zadłużenia przeterminowanego Bank miał pobierać odsetki o charakterze zmiennym, które w dniu sporządzenia umowy wynosiły 16% w stosunku rocznym. Regulamin dołączony do umowy szczegółowo określał zasady naliczania odsetek karnych, jak i zasady wypowiedzenia umowy kredytu - § 21. W przypadku wypowiedzenia umowy, po upływie okresu wypowiedzenia umowy, cały kredyt wraz z odsetkami oraz innymi należnościami wynikającymi z umowy miał być stawiany w stan wymagalności

(dowód: umowa o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 6.05.2009 r. Regulamin kredytu hipotecznego k. 45-54, pełnomocnictwo i oświadczenie kredytobiorcy o ustanowieniu hipoteki kaucyjnej k. 40-41, 42).

(...) S.A. z siedzibą w W. w drodze sukcesji uniwersalnej, na mocy art.42e ust. 2 ustawy z dnia 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (Dz.U.02.72.665 j.t.) wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki (...) S.A O.. w Polsce. Następnie z dniem 31.12.2012 r., na skutek połączenia spółek kapitałowych, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wstąpił w ogół praw i obowiązków (...) S.A. z siedzibą w W.. W dniu 19.09.2011 r. (...) S.A. wniósł wszystkie składniki majątkowe do (...) S.A. na podstawie art. 42a ustawy Prawo bankowe. Z kolei w dniu 31.12.2012r. doszło do połączenia się dwóch spółek kapitałowych w trybie art. 492 § 1 ksh, w wyniku czego powód przejął (...) S.A.

(niesporne wyciąg z decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29.08.2011r. k.28-30, oświadczenia (...) S.A. z dnia 22.09.2011 r. k.32-33).

W dniu 19.12.2014 r. powód na podstawie art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo Bankowe (tj. Dz.U. 2012, poz. 11376 ze zm.) wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) zgodnie z którym pozwani z tytułu Umowy Obrotowego Kredytu Firmowego nr (...) z dnia 19.05.2009 r. są zobowiązani zapłacić na rzecz powoda kwotę 573.071,06 zł, na którą składała się : 455.314,36 zł kapitał, 17.749,66 zł odsetki umowne za okres od dnia 07.02.2014 r. do 21.09.2014 r., 100.007,04 zł odsetki ustawowe za opóźnienie naliczone od kwoty kapitału od dnia 22.09.2014r. do dnia 18.12.2014 r. Wierzytelność została zabezpieczona na rzecz (...) Bank S.A. poprzez ustanowienie hipoteki umownej kaucyjnej do kwoty 857.854 zł obciążającej nieruchomości położoną w W., nr działki (...), dla której Sąd Rejonowy w S., Wydz. IV Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...). Wierzytelność jest wymagalna, a egzekucja tego zobowiązania ma być prowadzona na rzecz Banku, który wystawił wyciąg z ksiąg bankowych

(dowód: wyciągu z ksiąg bankowych wraz z pełnomocnictwem k. 64-65).

Jak wynika z treści pozwu oraz pisma powoda z dnia 13.08.2018 r. powód konsekwentnie twierdził, że z przedłożonego wyciągu z ksiąg banku jasno wskazano z jakiego tytułu wynika dochodzone roszczenie i wyciąg jest wystarczającym dowodem zobowiązania pozwanych, a w związku z zarzutami pozwanych przedłożył harmonogram spłaty kredytu (k.171-172), historię spłaty kredytu (k. 155-158), historię zmian struktury zadłużenia (k. 159-170, k. 173-211).

Pismem z dnia 22.05.2017 r. powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 569.840,19 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania, z tytułu niespłaconego kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 06.05.2009 r.

(dowód pisma z dn. 22. 05.17 r. wraz z dowodem doręczenia k. 60-52).

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w S. A. K. prowadzi przeciwko pozwany postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt KM (...) z wniosku powoda na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 26.07.2013 r. nr (...), któremu nadana została klauzula wykonalności postanowieniem sądu z dnia 12.09.2013r. w sprawie o sygn. II Co (...)

(dowód: pisma komornika k. 124-126).

Na rzecz (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. (a nie powoda) w księdze wieczystej nr (...) wpisana jest hipoteka umowna kaucyjna pozwanych, a na jego rzecz ustanowiona jest hipoteka umowna kaucyjna na kwotę 857.854 zł

(dowód: odpis z KW o nr (...) k.127-132).

Wniosek pełnomocnika powoda o udzielenie dodatkowego terminu na wyjaśnienie wątpliwości związanych z umową kredytową nie zasługiwał na uwzględnienie i został przez sąd oddalony, jako spóźniony na podstawie art. 217 § 2 k.p.c. W ocenie sądu powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika winien już na etapie sporządzenia pozwu wyjaśnić należycie podstawę faktyczną jak i prawną żądania, przedkładając dowody na poparcie swoich twierdzeń, ciążył na nim obowiązek starannego wykazania zasadności roszczenia, co do wysokości jak i co do zasady. Mimo zarzutów pozwanych podnoszonych w odpowiedzi na pozew, powód nie przedłożył ani prawidłowego wyciągu z ksiąg bankowych (dotyczącej umowy kredytu hipotecznego) ani dowodu wypowiedzenia umowy.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c. ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na osobie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Natomiast stosownie do art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W sprawach cywilnych rzeczą sądu nie jest prowadzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy – obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. A. Zielińskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, wyd.

6, Warszawa 2012, s. 431). Oznacza to, że sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej ponosi powód. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7.11.2007 r. (II CSK 293/07) „Ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć nie tylko, jako obarczenie jednej ze stron procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o prawdziwości swoich twierdzeń, ale również konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności”.

W ocenie sądu powód nie przejawiał inicjatywy dowodowej w zakresie wykazania zasadności swojego roszczenia. Sąd nie znalazł żadnych podstaw do przeprowadzenia z urzędu dowodów i do wyřeczania tym samym powoda. Zgodnie z utrwalonym poglądem z możliwości takiej sąd winien korzystać powściągliwie i w szczególnie uzasadnionych wypadkach, m.in. w sytuacji rażącej nieporadności strony działającej bez profesjonalnego pełnomocnika, co w niniejszej sprawie nie mało miejsca.

Pozwani wskazując na nieudowodnienie istnienia roszczenia, zakwestionowali okoliczności faktyczne podniesione w pozwie, a zatem nie mogą być uznane za przyznane w myśl art. 230 k.p.c. Wobec czego to powód był zobowiązany do wykazania nie tylko istnienia i wysokości należności, ale również jego wymagalności. Bank nie wykazał, że kredyt został skutecznie postawiony w stan wymagalności wobec braku dowodu doręczenia pozwanym oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. W aktach sprawy brak jest oświadczenia o wypowiedzeniu, jak również dowodu nadania tego oświadczenia pozwanym czy też poświadczenia odbioru przez pozwanych oświadczenia o wypowiedzeniu.

Zgodnie z art. 95 ust. 1i 1a ustawy z dnia 29.08.1997 r. – Prawo Bankowe (t.j. Dz. U. 2012r., poz. 1376 ze zm.) księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych. Moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym.

Złożenie wyciągu z ksiąg Banku z dnia 19.12.2014 r. nie było wystarczające dla udowodnienia roszczenia.

Należy podkreślić, że powód konsekwentnie twierdził, że dochodzi w niniejszej sprawie roszczenia na podstawie wyciągu z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 19.12.2014 r., natomiast przedłożony przez niego wyciąg z ksiąg bankowych odnosił się do zobowiązania kredytowego to jest umowy obrotowego kredytu firmowego nr (...) z dnia 19.05.2009 r. Żądaniem pozwu objęto roszczenie dotyczące zobowiązania kredytowego nr (...) z dnia 19.05.2009 r. (k.64) i na tę okoliczność powód nie przedłożył prawidłowego wyciągu z ksiąg bankowych. Powód mimo wyraźnego zarzutu pozwanych w tym zakresie, w toku procesu tej rozbieżności nie wyjaśnił.

Bezsporne jest to, że strony zawarły umowę kredytu, która uregulowana jest w art. 69 ust 1 prawa bankowego. Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji udzielonego kredytu. Bank zgodnie z Regulaminem był uprawniony do wypowiedzenia umowy z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia w razie niedotrzymania przez kredytobiorców warunków udzielenia kredytu hipotecznego. Po okresie wypowiedzenia umowy cały kredyt wraz z odsetkami oraz innymi należnościami stawiany jest w stan wymagalności, a więc kredytobiorca jest zobowiązany do niezwłocznego jego zwrotu.

Powód nie wykazał, że złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy, brak jest dowodu skutecznego postawienia kredytu w stan natychmiastowej wykonalności oraz nie została wykazana wysokość roszczenia.

Z uwagi na powyższe bezprzedmiotowe pozostały dalsze zarzuty pozwanych. Mając na uwadze powyższe powództwo podlegało oddaleniu, jako niewykazane (punkt 1 wyroku).

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2 i 3 wyroku.

Z uwagi na wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 sąd zasądził od powoda, jako strony przegrywającej proces na rzecz pozwanych kwotę 10.817 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego -§ 2 pkt.7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (punkt 2 wyroku).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28.07.2005 r. (Dz.U z 2016 r., poz. 623 ze zm.) sąd nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Koninie) kwotę 221,40 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych (wynagrodzenia mediatora).

Małgorzata Krzyżak